

Jesienna prognoza na lata 2009-2011: gospodarka UE na drodze do stopniowego ożywienia

Zgodnie z jesienną prognozą służb Komisji gospodarka UE wyjdzie z recesji w drugiej połowie tego roku, choć w ciągu całego 2009 r. PKB spadnie o około 4 proc. Spodziewane jest stopniowe ożywienie przy wzroście PKB o 1 proc. w 2010 r. i około 1 proc. w 2011 r. Ożywienie działalności gospodarczej w najbliższej przyszłości wynika z poprawy w otoczeniu zewnętrznym i lepszych warunków finansowych, jak również z wprowadzenia ważnych instrumentów polityki fiskalnej i monetarnej. Natomiast szereg czynników prawdopodobnie ograniczy popyt prywatny, a tym samym siłę ożywienia. W szczególności, warunki panujące na rynku pracy będą trudne, a stopa bezrobocia w UE wyniesie zgodnie z przewidywaniami 10 proc. Spodziewany jest również wzrost deficytu budżetowego do 7 proc. PKB w 2010 r., po czym nastąpi jego nieznaczny spadek w 2011 r., gdy gospodarka dojdzie do równowagi a doraźne działania stopniowo się zakończą.

„Europejska gospodarka wychodzi z recesji. W znacznym stopniu dzieje się tak dzięki ambitnym działaniom podjętym przez rządy, banki centralne i UE, które nie tylko zapobiegły załamaniu się systemu, ale również otworzyły drogę do ożywienia gospodarczego. Musimy jednak wciąż stawić czoło zasadniczym wyzwaniom. Aby utrzymać tempo i wspierać trwałość ożywienia gospodarki, istotne jest by w pełni zrealizować wszystkie zapowiadane działania i zakończyć naprawę sektora bankowego. Musimy także zająć się perspektywą średnioterminową i zastanowić się, jak najlepiej zneutralizować negatywny wpływ, jaki miał kryzys na rynki pracy, finanse publiczne i potencjał wzrostu”, stwierdził Joaquín Almunia, komisarz ds. gospodarczych i finansowych.

Doświadczwszy najgłębszej, najdłuższej i mającej największy zakres recesji w swojej historii, gospodarka UE osiągnę-

ła punkt zwrotny. W ostatnich miesiącach nastąpiła wyraźna poprawa sytuacji gospodarczej oraz warunków finansowych, głównie ze względu na bezprecedensowe instrumenty polityki fiskalnej i monetarnej, które zostały wprowadzone. Wiele wskaźników finansowych powróciło do poziomu sprzed kryzysu, a zaufanie na rynkach rośnie. Perspektywy dla ogólnoświatowego wzrostu gospodarczego i handlu są również lepsze, szczególnie dla gospodarki rynków wschodzących. W tym kontekście i przy uwzględnieniu pozytywnej korekty stanu zasobów przedsiębiorstw, wzrost PKB w UE i strefie euro powinien stać się znowu dodatni w drugiej połowie tego roku.

Perspektywa stopniowego ożywienia gospodarczego

Perspektywa poprawy sytuacji gospodarczej w UE i za granicą w najbliższej przyszłości jest częściowo wynikiem czyn-

ników przejściowych. Ponieważ wpływ tych czynników wygaśnie w trakcie 2010 r., działalność gospodarcza na świecie może wejść w trudną fazę. Oczekuje się zatem, że wzrost unijnego eksportu będzie następował bardzo powoli w okresie objętym prognozą. Popyt krajowy będzie również musiał się zmierzyć z licznymi ograniczeniami. Ze względu na niskie wykorzystanie mocy produkcyjnych, stosunkowo słabe perspektywy popytu, ograniczony wzrost rentowności i nadal umiarkowany wzrost akcji kredytowej nie przewiduje się wzrostu inwestycji przed 2011 r. Choć w czasie recesji konsumpcja prywatna okazała się być czynnikiem stabilizującym, wydatki gospodarstw domowych w nadchodzącym okresie będą z pewnością ograniczone ze względu na konieczność zrównoważenia budżetów domowych i słabe perspektywy na rynku pracy. Kolejnym czynnikiem ograniczającym jest przewidywany negatywny wpływ kryzysu finansowego na produkt potencjalny. Tak więc zgodnie z prognozami, po początkowej fazie dobrej koniunktury wzrost PKB w UE i strefie euro nieco zwolni przed odzyskaniem dawnego tempa w drugiej połowie 2010 r. i później.

Rynek pracy i finanse publiczne pod presją

Mimo że unijny rynek pracy okazał się bardziej odporny na recesję niż oczekiwano (głównie ze względu na krótkoterminowe działania polityczne, przeprowadzone reformy i zatrzymywanie pracowników w niektórych państwach członkowskich), przewiduje się zwiększoną likwidację miejsc pracy w najbliższych kwartałach. Na ten rok przewiduje się spadek zatrudnienia o około 2 proc. oraz dalszy spadek o około 1 proc. w 2010 r. Stopniowa stabilizacja zatrudnienia nastąpi prawdopodobnie pod koniec 2010 r. i w 2011 r. wraz ze wzrostem ożywienia gospodarczego.

Finanse publiczne również poważnie ucierpiały. Przewiduje się, że deficyt budżetowy w UE potroi się w tym roku (osiągając blisko 7 proc. PKB, w porównaniu z 2 proc. w 2008 r.) i nadal będzie rosł w 2010 r. do około 7 proc. Pogorszenie to wynika po części z funkcjonowania automatycznych stabilizatorów i środków uznaniowych podjętych w celu wsparcia gospodarki, ale odzwierciedla również silniejszy niż zwykle spadek przychodów wynikający z pogorszenia koniunktury gospodarczej. Oczekuje się nieznacznego zła-

godzenia deficytu, do poziomu nieco poniżej 7 proc. PKB w 2011 r., gdy działalność gospodarcza ożywi się i doraźne działania zakończą się. Oczekuje się jednak, że wskaźnik zadłużenia będzie wykazywał tendencję wzrostową.

Inflacja pozostaje na poziomie umiarkowanym

Inflacja w UE i strefie euro zgodnie z oczekiwaniami prawdopodobnie nieco wzrośnie w porównaniu do obecnego, bardzo niskiego poziomu, ale powinna być niska w okresie objętym prognozą. Inflacja mierzona za pomocą wskaźnika HICP zgodnie z prognozami będzie wynosiła średnio nieco ponad 1 proc. w 2010 r. i około 1 proc. w 2011 r. w obu strefach. Podczas gdy rosnące ceny surowców prawdopodobnie będą wywierały presję powodującą wzrost inflacji, znaczny zastój w gospodarce i słaby wzrost płac powinny mieć na nią ograniczający wpływ.

Niepewność pozostaje na wysokim poziomie

Perspektywy dla gospodarki UE w trakcie wychodzenia z recesji są bardzo niepewne i podlegają znacznemu poziomowi ryzyka ze strony różnych czynników, które jednak zasadniczo się równoważą. Skala ożywienia gospodarczego może nas pozytywnie zaskoczyć, jeżeli działania polityczne okażą się bardziej skuteczne niż przewidywano na potrzeby przywracania stabilności sektora finansowego i zwiększania zaufania, lub jeśli nastąpi bardziej wyraźne ożywienie popytu światowego. Z drugiej strony, skutki złej sytuacji na rynku pracy i ograniczeń inwestycji mogą okazać się poważniejsze od spodziewanych. Ponadto, jeżeli sektor bankowy nie uzdrowi swojego bilansu, może nie być w stanie zapewnić odpowiedniego wsparcia dla ożywienia gospodarczego. Ryzyko dla inflacji jest również zasadniczo zrównoważone.

Zob. tabele i pełną prognozę na stronie:

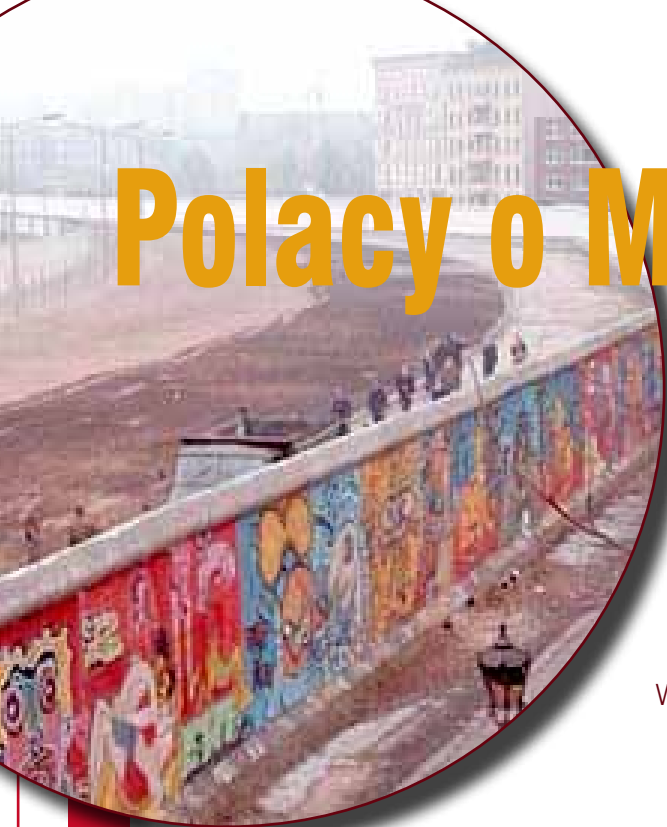
http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article16051_en.htm

Prognoza dot. Polski:

http://ec.europa.eu/economy_finance/pdf/2009/autumnforecasts/pl_en.pdf

Polacy o Murze Berlińskim

Zdaniem przeważającej większości Polaków upadek muru berlińskiego przyczynił się do zjednoczenia Europy. Polacy w większości są jednak przekonani, że to raczej przemiany demokratyczne w Polsce miały wpływ na upadek muru berlińskiego, niż odwrotnie. Zdecydowana większość z nas wie, co oddzielał od siebie mur berliński, ale znacznie rzadziej potrafimy prawidłowo wskazać daty wybudowania i zburzenia muru. To wyniki sondażu zamówionego przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. Więcej informacji na: www.ec.europa.eu/polska

Polacy w większości (68%) przekonani są, że **to raczej przemiany demokratyczne w Polsce miały wpływ na upadek muru berlińskiego**, niż odwrotnie.

W 1989 roku **upadek muru berlińskiego wzbudzał w Polakach przede wszystkim radość** (27%) i nadzieję (22%). 21% badanych deklaruje, że był im obojętny.

Upadek muru berlińskiego miał znaczenie przede wszystkim dla Niemiec - tak uważa 70 proc. badanych. Ponad połowa respondentów (56%) jest zdania, że to wydarzenie było bardzo ważne dla Europy, a 38%, że bardzo ważne dla Polski.

Jeśli za moment powstania muru przyjąć rok 1961, to jedynie 8% badanych wskazuje właściwy przedział czasowy - 1956-1965. Prawidłową datę jego upadku (9 listopada 1989 r.), spośród wymienionych w pytaniu, umie wskazać tylko 27% ankietowanych.

Polacy w zdecydowanej większości uważają za symboliczne dla przemian lat 1980-1989 w Europie Środkowo-Wschodniej wydarzenia, które miały miejsce w Polsce: **powstanie Solidarności** (51%) oraz **obradę Okrągłego Stołu i wybory 4 czerwca** (29%). Zburzenie muru berlińskiego jest najczęściej wymienianym (13%) spośród wydarzeń zagranicznych.

Zdaniem przeważającej większości Polaków **upadek muru berlińskiego przyczynił się do zjednoczenia Europy** (79%), przyspieszył przemiany w Europie Środkowo-Wschodniej (82%) oraz oznaczał koniec zimnej wojny i podziału Europy na dwa bloki ideologiczne (69%).

Przekonanie, że upadek muru berlińskiego miał swój udział

w zjednoczeniu Europy, rośnie wraz z wiekiem badanych. Pogląd ten podziela 65% 18-24-latków, 73% 25-34-latków, 82% 35-44-latków, 82% 45-54-latków, 86% 55-64-latków oraz 85% badanych w wieku 65 i więcej lat.

Im wyższe wykształcenie, tym częstsze wśród respondentów przekonanie, że upadek muru berlińskiego miał wpływ na zjednoczenie Europy. Uważa tak 67% osób z wykształceniem podstawowym, 80% z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 79% z wykształceniem średnim i 88% z wyższym.

82% respondentów uważa, że **upadek muru berlińskiego przyspieszył przemiany w Europie Środkowo-Wschodniej**. Z opinią tą nie zgadza się 13% Polaków, zaś 5% nie ma na ten temat zdania.

Częściej pozytywny wpływ zburzenia muru berlińskiego na przemiany demokratyczne dostrzegają osoby z wykształceniem średnim (87%) i wyższym (88%) niż badani z wykształceniem podstawowym (67%).

Z drugiej strony według 73% badanych znaczenie zburzenia muru berlińskiego dla przemian w Europie Środkowo-Wschodniej było **raczej symboliczne niż rzeczywiste**, według 47% przemiany te i zjednoczenie Niemiec nastąpiłyby nawet bez upadku muru, a według 45% miało ono istotny wpływ jedynie na sytuację w Niemczech.

Wśród Polaków nieznacznie przeważa (52%) opinia, że obchody 20. rocznicy obalenia muru berlińskiego powinny być świętem tylko Niemiec. Jeśli nie, to raczej całej Europy (33%) niż tylko Europy Środkowo-Wschodniej (12%).

Cały raport dostępny jest na stronie Komisji Europejskiej w Polsce: www.ec.europa.eu/polska

16%

Europejczyków doświadcza dyskryminacji – nowe badanie opinii

Mniej więcej jedna na sześć osób w Europie twierdzi, że w ciągu minionego roku osobiście doświadczyła dyskryminacji – taki wniosek płynie z nowego badania opinii opublikowanego dziś przez Komisję Europejską. Tymczasem 64% Europejczyków jest zadowolonych, że w wyniku recesji nasili się dyskryminacja ze względu na wiek na rynku pracy. Wyniki najnowszego badania Eurobarometru udostępniono tuż przed tegorocznym Europejskim Szczytem Równości, który odbędzie się w Sztokholmie w dniach 16 i 17 listopada.

„Dyskryminacja nadal stanowi problem w całej Europie, a jej postrzeganie przez społeczeństwo praktycznie nie zmieniło się w porównaniu z ubiegłym rokiem”, powiedział Vladimír Špidla, komisarz ds. równości szans. „Jednym z powodów do niepokoju jest obserwowane nasilenie się dyskryminacji ze względu na wiek w wyniku recesji. Wyniki te wskazują, że mimo postępu długo jeszcze będziemy musieli uświadamiać obywatelom ich prawo do równego traktowania, zwłaszcza na szczeblu krajowym, oraz czynić starania, by równość nie była jedynie pustym słowem, lecz stała się rzeczywistością”, dodał.

Przypadki doświadczania dyskryminacji zgłasza mniej więcej tyle samo badanych, co w poprzedniej ankiecie przeprowadzonej w ubiegłym roku, przy czym najczęstszą przyczyną dyskryminacji jest wiek (6% respondentów). Ogółem 16% Europejczyków twierdzi, że doświadczyło dyskryminacji w 2009 r. (ze względu na rasę, religię, wiek, niepełnosprawność lub orientację seksualną). Jest to taki sam odsetek, co w roku 2008.

Znacznie nasiliła się jednak postrzegana dyskryminacja ze względu na wiek i niepełnosprawność. 58% Europejczyków uważa, że dyskryminacja ze względu na wiek jest w ich kraju powszechnym zjawiskiem, podczas gdy w 2008 r. opinię taką wyrażało 42%. 53% respondentów wyraża podobną opinię w stosunku do dyskryminacji osób niepełnosprawnych (45% w 2008 r.). Istnieje również wyraźne powiązanie z obecną sytuacją gospodarczą – 64% ankietowanych spodziewa się, że kryzys spowoduje częstsze występowanie

nie przypadków dyskryminacji ze względu na wiek na rynku pracy. Opinia ta może odzwierciedlać zjawisko rosnącego bezrobocia wśród młodych ludzi w wielu krajach UE, będące skutkiem spowolnienia tempa rozwoju, oraz wskazując na rosnącą świadomość związaną z tymi formami dyskryminacji.

Ogólnie jedna na trzy ankietowane osoby jest świadoma swoich praw w razie doświadczenia dyskryminacji lub molestowania. Liczba ta zaciera jednak znaczne różnice na szczeblu krajowym. Od czasu ostatniego badania w 2008 r. świadomość zwiększyła się w Zjednoczonym Królestwie (+8 punktów), we Francji (+7), Irlandii i Szwecji (+6), zmniejszyła się natomiast w Polsce (-12) i Portugalii (-11).

Zwiększanie świadomości społecznej to długotrwały proces wymagający wspólnego wysiłku na szczeblu europejskim i krajowym, w tym współpracy z ważnymi podmiotami, takimi jak krajowe organy ds. równości. Komisja Europejska czyni starania w tym obszarze, organizując ogólnoeuropejską kampanię informacyjną „Za różnorodnością. Przeciw dyskryminacji.”, finansując krajowe projekty na rzecz zwiększania świadomości społecznej w ramach programu PROGRESS, a wcześniej, w 2007 r., działając w ramach Europejskiego Roku Równych Szans.

Jeśli chodzi o zgłaszanie przypadków dyskryminowania, większość Europejczyków skontaktowałaby się najpierw z policją (55%), 35% zwróciłoby się do odpowiedniego organu ds. równości, a 27% do związku zawodowego. Poziom zaufania do różnych organizacji zajmujących się problemem

dyskryminacji różni się znacznie w zależności od kraju.

Optymizmem napawa to, że dane zebrane w ankiecie odsłaniają mechanizmy społeczne, dzięki którym można rozwiązać problem dyskryminacji. Sprawozdanie wskazuje, że oddziaływanie kręgów społecznych, edukacja i wysiłki na rzecz zwiększania świadomości przyczyniają się do większej akceptacji dla różnorodności. Starania i działania w zakresie polityki mające na celu poprawę istniejącego stanu rzeczy niewątpliwie przyczynią się do dalszego zwalczania dyskryminacji i promowania różnorodności.

Kontekst

W dniach 16 i 17 listopada 2009 r. szwedzka prezydencja w UE i Komisja Europejska organizują w Sztokholmie trzeci Szczyt Równości UE. To coroczne wydarzenie ma na celu umieścić zagadnienia związane z dyskryminacją i różnorodnością na liście priorytetów UE i rządów krajowych, a także podzielić się wiedzą i doświadczeniem w celu znalezienia

skuteczniejszych sposobów zapobiegania wszystkim przejawom dyskryminacji.

Wspomniana ankieta, trzecia z serii specjalnych badań Eurobarometru dotyczących dyskryminacji w Europie, ma na celu sprawdzenie, jak zmieniły się postrzeganie tego problemu i opinie na jego temat w ostatnich latach. Najnowsze badanie przeprowadzono między 29 maja a 15 czerwca 2009 r. na próbie 26 756 osób z 30 europejskich krajów (27 państw członkowskich UE i 3 krajów kandydujących). Tym razem dodano do niego nowe pytania dotyczące wpływu recesji na postrzegany poziom dyskryminacji. Ponadto ankieta po raz pierwszy objęła trzy kraje kandydujące: Chorwację, Byłą Jugosłowiańską Republikę Macedonii i Turcję. Poprzednie sondaże przeprowadzono w 2006 i 2008 r.

Efekt domina: UE obchodzi rocznicę zburzenia muru berlińskiego

Przewodniczący Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego oraz szefowie państw i rządów, a także setki tysięcy obywateli wspólnie obchodzą dzisiaj 20. rocznicę upadku muru berlińskiego, który był punktem zwrotnym w historii współczesnej oraz kamieniem milowym na drodze ku integracji europejskiej.

Przewodniczący Barroso, który weźmie dziś wieczorem udział w „Festiwalu Wolności”, zorganizowanym przed Bramą Brandenburską w Berlinie, powiedział: „Upadek muru berlińskiego symbolizuje nie tylko obalenie ustroju totalitarnego w Europie Środkowej i Wschodniej, ale także zjednoczenie Niemiec i całej Europy. 9 listopada 1989 r. to dzień, w którym wszystko wydawało się możliwe, a wypełniała go radość, pragnienie wolności oraz idea pokojowej rewolucji. Był to prawdziwie historyczny moment, przypominający mi pod wieloma względami portugalską rewolucję z 1974 r., której doświadczyłem w wieku 18 lat jako student”.

„W 1989 r. Europa uległa transformacji, a obalenie muru berlińskiego było jednym z najważniejszych symboli naszych czasów”, dodała Margot Wallström, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej odpowiedzialna za stosunki międzyinstytucjonalne i strategię komunikacji społecznej.

W ciągu tego roku Komisja, pod hasłem „Europa wolna i zjednoczona”, zorganizowała szereg imprez i wydarzeń na poziomie krajowym i unijnym, aby upamiętnić upadek żelaznej kurtyny. Dzisiaj wieczorem w Berlinie tysiące osób będą

obchodzić rocznicę obalenia muru berlińskiego. Wśród zebranych będzie także przewodniczący Komisji José Manuel Barroso, który wygłosi krótką przemowę.

Punktem kulminacyjnym „Festiwalu Wolności” będzie projekt artystyczny odtwarzający efekt domina wywołany wydarzeniami z 1989 r. Urząd miasta Berlina we współpracy z Dyrekcją Generalną Komisji ds. Komunikacji oraz Przedstawicielstwem Komisji w Berlinie zamierza upamiętnić tę rocznicę zburzeniem 1000 olbrzymich kostek domina ustawionych wzdłuż 1,2 km dawnej linii muru berlińskiego od jednego z przejść „Checkpoint Charlie” do Reichstagu. Symboliczne kostki dominowe zostały pomalowane przez uczniów z całego świata, a także przez szereg znanych osobistości, takich jak przewodniczący Komisji Barroso oraz przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek, którzy wezmą udział w zburzeniu muru z domina w Berlinie.

Dodatkowe informacje:

www.europa1989-2009.eu

<http://www.mauerfall09.de/en/home.htm>

Poprawa jakości stron internetowych sprzedających dzwonki do telefonów komórkowych

Po 18-miesięcznej akcji, przeprowadzonej przez 27 państw członkowskich, Norwegię i Islandię, poprawionych lub zlikwidowanych zostało 70 proc. stron zbadanych w związku z nieuczciwą sprzedażą dzwonków, tapet i innych usług do telefonów komórkowych. Od czerwca 2008 r., kiedy przeprowadzono pierwsze kontrole, krajowe organy wykonawcze zbadały 301 stron internetowych pod kątem poważnych naruszeń unijnego prawa konsumenckiego. Problemy zostały rozwiązane w 70 proc. z 301 skontrolowanych przypadków. Poprawionych zostało 52 proc. (159) stron, a 17 proc. z nich (54 strony) zlikwidowano. Napotymano trzy podstawowe problemy: niejasno przedstawione ceny (np. brakujące lub niepełne informacje,) braki w danych sprzedawcy oraz reklama wprowadzająca w błąd, w szczególności reklamowanie dzwonków do telefonów komórkowych jako „darmowych”, podczas gdy kupujący je konsument w rzeczywistości zostaje zobowiązany do zapłaty abonamentu. W wyniku przeglądu w lutym i w maju włoskie organy wykonawcze nałożyły na 9 dużych przedsiębiorstw, którym udowodniono naruszenie prawa, pokazywane kary na łączną kwotę około 2 mln euro.

Komisarz UE ds. konsumentów, Meglena Kunewa, powiedziała: „To ogólnounijne dochodzenie zostało przeprowadzone w odpowiedzi na setki skarg od rodziców i konsumentów z wielu różnych krajów UE. Nie możemy pozwalać na to, by młodzi ludzie padali ofiarą takich oszustw, jak wprowadzająca w błąd reklama, skłaniająca ich do zawierania umowy o abonament na rzekomo darmowe dzwonki do telefonów komórkowych. Poza tym rodzice nie powinni być niemiłe zaskakiwani swoimi rachunkami za telefon, gdy ich dzieci przypadkowo zobowiążą się do płatności, których się nie spodziewały. Rezultaty tej akcji pokazują, że ogólnounijna współpraca przy egzekwowaniu przepisów może być bardzo skuteczna w usuwaniu nieprawdowości na rynku z korzy-

ścią dla konsumentów. Tego typu wspólne działania będą w przyszłości ważnym obszarem działania unijnej polityki konsumenckiej.”

Dr Paolo Saba, Dyrektor Generalny Dyrekcji Ochrony Konsumenta we włoskim Urzędzie Antymonopolowym, powiedział: „Według włoskich organów ochrony konkurencji dzięki tej inicjatywie osiągnięto istotne rezultaty w interesie konsumentów dokonujących zakupów online i zakupów transgranicznych. Osiągnięcia te stanowią ważny krok w kierunku bardziej skutecznej ochrony europejskich konsumentów i bardziej zintegrowanej europejskiej polityki ochrony konsumentów.”

Rynek

Europejczycy posiadają łącznie ponad 495 milionów telefonów komórkowych. Szacuje się, że dzwonki do telefonów stanowią 29% całego rynku dodatków do telefonów komórkowych w Europie w 2007 r. (około 10% więcej w porównaniu z 2006 r.). Wartość sprzedaży dzwonków w Europie w 2007 r. szacuje się na 691 mln euro.

Wyniki przeglądu z 2008 r. dotyczącego dzwonków do telefonów komórkowych

- **Problemy zostały rozwiązane w przypadku 70 proc.** z 301 zbadanych stron (poprawiono 159 stron (52 proc.), a 54 zlikwidowano (17 proc.) (zob. wyniki dla poszczególnych państw członkowskich w tabeli w [MEMO/09/505](#))).
- **Ponad połowa z tych stron jest adresowana szczególnie do dzieci** (54 proc., 163 strony), wykorzystując bohaterów kreskówek, znane postaci z TV lub też wymaga się na nich zgody rodziców.
- Na wielu stronach stwierdzono więcej niż jedną nieprawidłowość (zob. [MEMO/09/505](#)).

Trzy główne problemy stwierdzone na zbadanych stronach:

- Na 41 proc. wszystkich skontrolowanych stron stwierdzono nieprawidłowości związane z **informacjami o ofercie cenowej** (124 strony z 301). Na wielu stronach informacje o cenach były niepełne lub w ogóle ich nie podawano – do momentu pobrania opłat z rachunku telefonicznego konsumenta. W szczególności w przypadku abonamentu nie pojawiało się słowo „abonament” lub nie wskazywano dokładnie czasu jego trwania.

- Na 75 proc. wszystkich skontrolowanych stron **brakowało danych kontaktowych sprzedawcy** – nazwa sprzedawcy, adres siedziby lub inne dane kontaktowe były niekompletne (225 stron z 301). Jest to niezgodne z prawem UE, a mianowicie z dyrektywą o handlu elektronicznym i z dyrektywą o sprzedaży na odległość (zob. [MEMO/09/505](#)), które wymagają od usługodawcy podania swoich danych, w tym adresu e-mail.
- **35 proc.** (105 z 301) zbadanych stron **przedstawiało informacje w sposób wprowadzający w błąd**. Informacje na temat umowy były dostępne na stronie, ale podane drobnym drukiem lub trudne do znalezienia. W **28 proc. przypadków informacji wprowadzających w błąd** usługi były reklamowane jako „darmowe”, ale konsument był wprowadzany w błąd i później dowiadywał się, że musi ponieść opłaty lub został związany długookresową umową.

Włochy zastosowały wysokie kary

We Włoszech (w lutym i w maju 2009 r.) 9 przedsiębiorstw, którym w ramach tego przeglądu udowodniono naruszenie prawa, otrzymały kary na łączną kwotę około 2 mln euro. Przedsiębiorstwa te to Telecom Italia, Vodafone, Wind, Dada, Zed, H3G, Zeng, Fox Mobile i Tutto gratis. Według włoskiego Urzędu Antymonopolowego należało ukarać te przedsiębiorstwa za nieprzedstawienie jasnych informacji (np. o liczbie dzwonków za wymienioną cenę lub o ich kosztach).

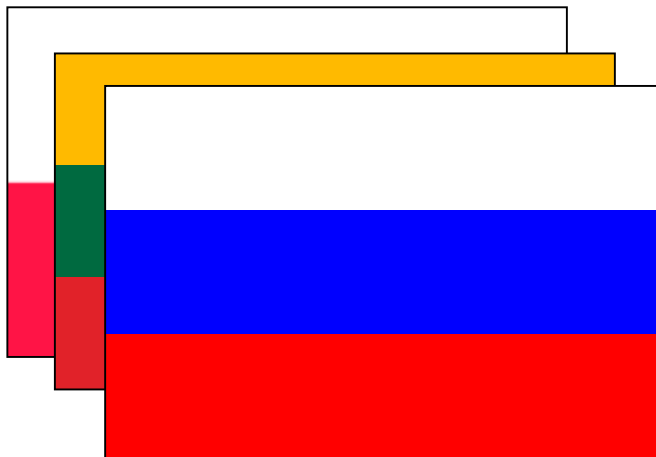
Kolejne kroki

Władze krajowe będą kontynuować prace nad usunięciem nieprawidłowości w pozostałych przypadkach. Nadal będzie funkcjonował system ogólnounijnych dochodzeń przeglądowych. Na lata 2009-2010 zaplanowano kilka kolejnych przeglądów i wspólnych akcji.

Rusza program współpracy transgranicznej między Litwą, Polską i Rosją

W ramach trwającego w Sztokholmie szczytu UE – Rosja, Komisja Europejska i Federacja Rosyjska podpisały dziś umowę o finansowaniu programu współpracy transgranicznej między Polską, Litwą i Rosją (program kalininградzki). Program, którego całkowity budżet wynosi 176 milionów euro, w tym 44 milionów wkładu rosyjskiego, ma wspierać współpracę między przygranicznymi regionami Polski, Litwy i Kaliningradu oraz rozwijać wzajemne zrozumienie między sąsiedzkimi krajami.

Realizacja programu ma doprowadzić do powstania strefy stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu opartej na intensywnej współpracy ekonomicznej, społecznej i politycznej trzech sąsiadów. Władze lokalne i regionalne, MŚP, organizacje pozarządowe i mieszkańcy będą mogli brać udział we wspólnych projektach, wzmacniając w ten sposób wzajemne porozumienie, oraz przede wszystkim w wymierny sposób przyczyniając się do regionalnej integracji w tym jakże istotnym rejonie. Priorytety i cele najistotniejsze dla regionu określili partnerzy programu.

Projekty będą dotyczyć zrównoważonego wykorzystywania wspólnych zasobów środowiska naturalnego i wiążących się z tym wyzwań, dostępności infrastruktury lokalnej i regionalnej oraz punktów granicznych. Obejmą również takie obszary, jak rozwój turystyki, dobre rządy, oferta edukacyjna oraz lepsza konkurencyjność MŚP i rozwój rynku pracy. Podstawą programu jest rozwijanie współpracy międzyludzkiej, gdyż sukces programu będzie możliwy jedynie wówczas, kiedy społeczności lokalne po obu stronach granicy

zaczną ze sobą współpracować w tak wielu obszarach, jak to jest możliwe, zapewniając tym samym trwałość i stabilność kontaktów oraz sieci współpracy.

Wspólnym organem zarządzającym dla programu kalininградzkiego jest polskie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, które odpowiada za codzienną współpracę oraz finansowe zarządzanie programem. Pierwszy konkurs na projekty powinien zostać ogłoszony na początku 2010 r.

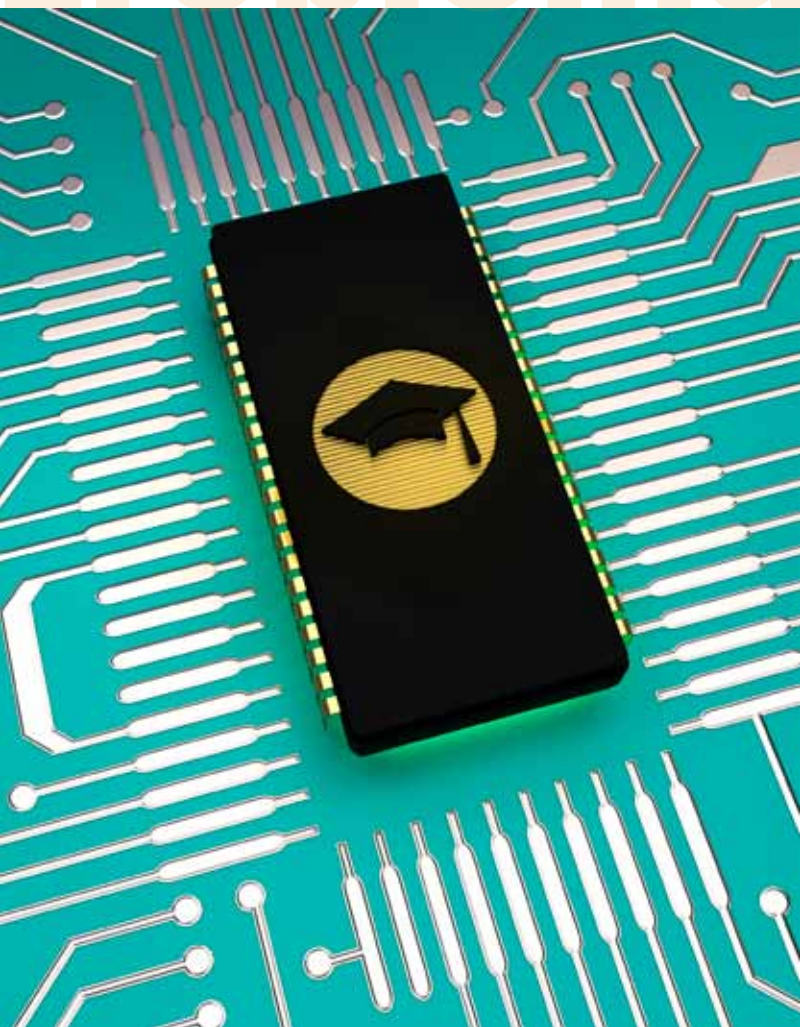
Więcej informacji:

http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/enpi-cross-border/index_en.htm

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1727&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Reforma oświaty w UE: wiele już osiągnięto, ale wiele pozostało jeszcze do zrobienia

Pomimo ogólnej poprawy wyników w zakresie kształcenia i szkolenia w UE, postęp jest zbyt wolny, co oznacza, że większość celów reformy wyznaczonych na 2010 r. nie zostanie osiągnięta. Pogorszenie koniunktury gospodarczej uwydatnia pilność reform i ciągłych ukierunkowanych inwestycji w systemy kształcenia i szkolenia, by sprostać głównym wyzwaniom gospodarczym i społecznym. Takie są główne wnioski z dwóch sprawozdań w sprawie postępu reform oświaty oraz europejskiej współpracy przedstawionych dziś przez Komisję Europejską.

Maroš Šefčovič, komisarz ds. kształcenia, szkolenia, kultury i młodzieży, powiedział: „Reformy oświaty w UE zostały już daleko, ale nie wolno nam teraz spocząć na laurach. Potrzebujemy zwłaszcza więcej i wyższej jakości inwestycji w kształcenie i szkolenie, by Europejczycy byli lepiej przygotowani do szukania pracy i by zwiększyć naszą zdolność innowacji w dłuższej perspektywie czasowej.”

1. Sprawozdanie Komisji z postępów w realizacji celów lizbońskich w dziedzinie kształcenia i szkolenia – wskaźniki i poziomy odniesienia, 2009.

To sprawozdanie roczne poświęcone jest postępowi poczynionym przez państwa członkowskie w realizacji pię-

ciu kluczowych poziomów odniesienia w dziedzinie kształcenia i szkolenia na 2010 r.

- Choć osiągnięto postępy, cztery z pięciu poziomów odniesienia na 2010 r. w dziedzinie kształcenia i szkolenia najprawdopodobniej nie zostaną osiągnięte. Jedynie poziom odniesienia związany ze zwiększeniem liczby absolwentów kierunków matematycznych, przyrodniczych i technicznych został osiągnięty. Trzy poziomy odniesienia nie zostały osiągnięte, mimo poczynionych postępów. Są to: uczestnictwo dorosłych w programach uczenia się przez całe życie, zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie zakańczających naukę szkolną oraz wzrost liczby młodych ludzi uzyskujących wykształcenie średnie drugiego stopnia. Od 2000 r. jeden z poziomów odniesienia nawet się pogorszył: umiejętność czytania u piętnastolatków.
- Z pozytywnych zjawisk wzrosła liczba małych dzieci objętych kształceniem oraz ogólne uczestnictwo w kształceniu, a także ogólny poziom wykształcenia obywateli UE. Liczba dorosłych w wieku aktywności zawodowej (25–64 lata) o niskim poziomie wykształcenia spada od 2000 r. o ponad milion rocznie. Wynosi ona jednak nadal 77 milionów osób, czyli prawie 30% w całej UE.
- Inne obszary, w których osiągnięto postęp to nauczanie języków w szkołach oraz mobilność studentów wyższych uczelni, która wzrosła o ponad 50% od 2000 r.

2. Projekt wspólnego sprawozdania 2010 z postępów w realizacji programu „Edukacja i szkolenie 2010”

To sporządzane co dwa lata sprawozdanie, oparte na odpowiedziach państw członkowskich i przyjmowane wspólnie przez Radę ds. Edukacji i Komisję, ocenia ogólny postęp i wyznacza przyszłe priorytety współpracy w obszarze kształcenia i szkolenia. Wspólne sprawozdanie skupia się na zapewnieniu **kompetencji kluczowych** na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia. Główne ustalenia to:

- Wiele krajów stosuje **europejskie ramy kompetencji kluczowych** jako punkt odniesienia w reformie szkolnictwa. Pomimo znacznego postępu w dostosowywaniu szkolnych programów nauczania, nadal pozostaje wiele do zrobienia w dziedzinach takich jak: wspieranie rozwoju kompetencji nauczycieli, aktualizacja metod oceny oraz wprowadzenie nowych sposobów organizacji nauczania. Głównym wyzwaniem jest dopilnowanie, by wszyscy uczniowie korzystali z innowacyjnej metodyki, w tym także ci mniej uprzywilejowani, objęci kształceniem i szkoleniem zawodowym, nauczaniem dorosłych oraz szkolnictwem wyższym.
- Inne wyzwania obejmują: wdrożenie uczenia się przez całe życie, zwiększenie mobilności, otwarcie kształcenia i szkolenia oraz dostosowanie go do potrzeb ryn-

ku pracy i społeczeństwa. Szczególną uwagę poświęcić należy ustanowieniu partnerstwa między światem kształcenia i szkolenia a światem pracy.

- Poziom inwestycji na studenta wzrósł od 2000 r. na wszystkich poziomach kształcenia. Jednakże wzrost wydatków na studenta objętego kształceniem wyższym był wolniejszy niż na innych poziomach. Państwa członkowskie UE musiałyby zainwestować przeciętnie ponad **10 000 euro więcej na studenta w szkolnictwie wyższym rocznie, by osiągnąć poziom USA** (rocznie prawie 200 mld euro więcej). Różnica ta wynika głównie z poziomu prywatnych inwestycji w instytucje szkolnictwa wyższego w USA.

Kolejne kroki

Wspólne sprawozdanie zostanie przedstawione Radzie ds. Edukacji 26 listopada 2009 r. przed jego formalnym przyjęciem przez Radę ds. Edukacji w lutym 2010 r. Jego główne postulaty posłużą jako wkład w debatę na temat przyszłej strategii UE na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia podczas **wiosennego posiedzenia Rady Europejskiej w 2010 r.**

Więcej informacji:

MEMO/09/520: Często zadawane pytania: Sprawozdawczość z postępów w realizacji programu „Edukacja i szkolenie 2010”

Komisja Europejska: Postępy w realizacji celów lizbońskich w dziedzinie kształcenia i szkolenia – wskaźniki i poziomy odniesienia, sprawozdanie za 2009 r.:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1951_en.htm

Wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z postępów w realizacji programu Edukacja i szkolenie 2010

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1532_en.htm

Ulotka: 5 edukacyjnych poziomów odniesienia dla Europy [z danymi dotyczącymi poszczególnych państw]:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/benchmarks_en.pdf

Komisja Europejska: Europejska strategia i współpraca w dziedzinie kształcenia i szkolenia

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc28_en.htm

BLACK LIST

KE aktualizuje czarną listę linii lotniczych

Komisja Europejska opublikowała dziś dwunastą aktualizację wspólnotowej listy linii lotniczych podlegających zakazowi wykonywania przewozów w Unii Europejskiej. Lista poszerzyła się o przewoźników z trzech kolejnych krajów, w przypadku których czynności kontrolne wykazały uchybienia w zakresie bezpieczeństwa. Dzięki podniesieniu poziomu bezpieczeństwa do zadowalającego poziomu dla trzech przewoźników aktualizacja listy oznacza uchylenie zakazu, a w przypadku jednego przewoźnika warunkowe zezwolenie na wznowienie działalności.

„Kiedy w grę wchodzi bezpieczeństwo lotnictwa, nie możemy sobie pozwolić na żadne kompromisy. Obywatele mają prawo latać bezpiecznie w Europie i na całym świecie,” powiedział wiceprzewodniczący Komisji Antonio Tajani. „Naszym celem nie jest tylko stworzenie listy linii lotniczych, które nie spełniają standardów bezpieczeństwa. Jesteśmy gotowi udzielić tym krajom pomocy w zakresie zwiększenia ich zdolności technicznych i administracyjnych, które posłużą im do zapewnienia bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego. Zacieśnimy współpracę z Organizacją Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, aby zapewnić lepszą koordynację naszych działań i udzielać pomocy tam, gdzie jest ona najbardziej potrzebna. Nie możemy jednak zaakceptować sytuacji, w której linie lotnicze oferują przeloty i nie spełniają międzynarodowych standardów bezpieczeństwa. Stanowi to zagrożenie dla wszystkich, którzy nieświadomie mogą się znaleźć w samolocie niespełniającym standardów bezpieczeństwa. Z tego względu lista jest niezbędna.”

Nowa lista zastępuje poprzednią i jest już dostępna na stronach internetowych Komisji.

Zasady umieszczania przewoźników na liście linii lotniczych podlegających zakazowi wykonywania przewozów działają w dwojnasób:

- Lista służy jako środek zapobiegawczy zwiększający bezpieczeństwo lotnictwa. Dobrze ilustrują to liczne sytuacje, w których Wspólnota skutecznie zapobiegła potencjalnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa na długo przed koniecznością odwołania się do ostatecznego kroku, jakim jest nałożenie ograniczeń.
- Listę wykorzystuje się również w celu podjęcia ostatecznego środka, jakim jest nałożenie ograniczeń lub zakazu wykonywania przelotów w europejskiej przestrzeni powietrznej w sytuacji, kiedy kwestie bezpieczeństwa pozostają nierozwiązane. Środki te stanowią silną motywację do likwidowania niedociągnięć w zakresie bezpieczeństwa.

W bieżącej aktualizacji z listy usunięto trzech przewoźników z Ukrainy: *Ukraine Cargo Airways* i *Volare* utraciły certyfikaty przewoźnika lotniczego, a po otrzymaniu stosownych infor-

macji od władz ukraińskich z listy usunięto również przewoźnika *Motor Sich*. *Ukrainian Mediterranean Airlines* zezwolono na wznowienie działalności przy użyciu jednego samolotu. Decyzje te są efektem udanej wizyty na Ukrainie przedstawicieli Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz dwóch państw członkowskich. Celem wizyty była ocena postępów osiągniętych przez poszczególnych przewoźników.

Dostrzeżono również wysiłki organów nadzorujących lotnictwo cywilne w Angoli oraz angolskiego przewoźnika lotniczego *TAAG Angola Airlines* na rzecz stopniowego rozwiązywania wszelkich niedociągnięć w dziedzinie bezpieczeństwa ruchu lotniczego. Linie *TAAG* otrzymały więc pozwolenie na zwiększenie liczby samolotów eksploatowanych na trasach do Portugalii.

W bieżącej liście podkreślono również stały dialog prowadzony z niektórymi państwami dotyczący bezpieczeństwa działających na ich terytorium przewoźników lotniczych. Odnotowano postępy i zacieśnienie współpracy z Albanią, Angolą, Egiptem, Federacją Rosyjską, Ukrainą, Kazachstanem i Kirgistanem. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego zwróciła się również o przeprowadzenie kilku inspekcji w celu oceny sytuacji dotyczącej bezpieczeństwa w odniesieniu do organów i przewoźników w Albanii, Egipcie, Kirgistanie i Jemenie.

Równocześnie listę poszerzono o wszystkich przewoźników zarejestrowanych w Dżibuti, Demokratycznej Republice Konga oraz Demokratycznej Republice Wysp Świętego Tomasza i Książęcej ze względu na uchybienia w zakresie bezpieczeństwa zidentyfikowane w systemach nadzoru stosowanych przez urzędy lotnictwa w tych krajach.

Wszyscy przewoźnicy figurujący w bieżącej aktualizacji listy oraz w aktualizacjach poprzednich nadal podlegają priorytetowym kontrolom na ziemi w portach lotniczych Wspólnoty w celu zapewnienia stałego przestrzegania przez nich międzynarodowych norm bezpieczeństwa.

Na dzień dzisiejszy na liście Wspólnoty znajduje się pięciu pojedynczych przewoźników, którym całkowicie zakazano działalności w Unii Europejskiej – *Air Koryo* z Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej, *Air West* z Sudanu, *Ariana Afghan Airlines* z Afganistanu, *Siem Reap Airways International* z Kambodży oraz *Silverback Cargo Freighters* z Rwandy. Zakazowi podlegają również wszyscy przewoźnicy (w sumie 228 przedsiębiorstw) z 15 następujących krajów: Angola (z wyjątkiem jednego przewoźnika, którego działalność ograniczona jest określonymi warunkami), Benin, Demokratyczna Republika Konga, Dżibuti, Gwinea Równikowa, Gabon (z wyjątkiem trzech przewoźników, których działalność ograniczona jest określonymi warunkami), Republika Kirgiska, Liberia, Republika Konga, Sierra Leone, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca, Suazi i Zambia. Działalność kolejnych ośmiu przewoźników podlega ograniczeniom i warunkom. Są to *TAAG Angola Airlines*, *Air Astana* z Kazach-

stanu, *Gabon Airlines*, *Afrijet* i *SN2AG* z Gabonu, *Air Bangladesh*, *Air Service Comores* oraz *Ukrainian Mediterranean Airlines* z Ukrainy.

